Πῶς μεταδόθηκαν τά γεγονότα τῆς Κυριακῆς ἀπό τούς ξένους

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΣΤΑΘΜΩΝ

Στή βραδυνή ἐκπομπή τῆς Κυριακῆς ὁ βρεταννικός ραδιοσταθμός τοῦ B.B.C. μετέδωσε τά ἀκόλουθα ἀπό τήν Ἀθήνα:

«Οἱ ἐλπίδες τοῦ ἑλληνικοῦ καθεστῶτος, περί εἰρηνικῆς μεταβάσεως, πρός τήν κοινοβουλευτική δημοκρατία, ὑπέστησαν, σήμερα, (χθές) σοβαρό πλῆγμα ὅταν ξέσπασαν ἄγριες μάχες μεταξύ τῆς ἀστυνομίας καί ὡρισμένων διαδηλωτῶν, ἀπό τίς 5—8.000, ἀτόμων, τά ὁποῖα συγκεντρώθηκαν, στήν Ἀθήνα κατά τήν 5η ἐπέτειο ἀπό τοῦ θανάτου, τοῦ πρώην πρωθυπουργοῦ Γεωργίου Παπανδρέου.

Ὅταν τελείωσαν οἱ συγκρούσεις καί στούς δρόμους ὑπῆρχαν πέτρες καί σπασμένα ρόπαλα, εἶχαν ἤδη τραυματισθῆ 60 ἄτομα, ἐνῶ ἄλλα 30 εἶχαν συλληφθῆ.

Ἡ πρώτη κρίσιμη δοκιμασία γιά τήν κυβέρνηση τοῦ κ. Μαρκεζίνη, ἔδειξε στήν πραγματικότητα ὅτι εἶναι μικρότερες ἀπό ποτέ ἄλλοτε, οἱ πιθανότητες συμβιβασμοῦ μεταξύ αὐτοῦ καί τῶν ἀντιπάλων του.

Πρώην πολιτικοί ἀπ' ὅλα τά κόμματα παρέστησαν στήν ἀκολουθία καθώς ἐπίσης πολλοί κρατούμενοι οἱ ὁποῖοι ἀμνηστεύθηκαν προσφάτως ὑπό τοῦ κ. Παπαδοπούλου καί ἐπί πλέον πολλοί φοιτητές.

Ὁ πρώην πρωθυπουργός κ. Κανελλόπουλος ἐχειροκροτήθη κατά τήν ἄφιξή του. Ἐπραγματοποιήθη σεμνή τελετή κατά τήν ὁποία, ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ταλλιαδούρης —πρεσβύτερον μέλος τῆς Ἑνώσεως Κέντρου — κατέθεσε στέφανο στόν τάφο τοῦ «Γέρου».

Τό πλῆθος ἄρχισε νά τραγουδᾶ τό ἀντιστασιακό κρητικό τραγούδι «Πότε θά κάνη ξαστεριά», καθώς καί τραγούδια τοῦ Μίκη Θεοδωράκη. Ἔδειξε τό σῆμα τῆς νίκης καί σφιγμένες γροθιές.

Ἄρχισε νά φωνάζη: «Ἐλευθερία», «Ὄχι στό Σύνταγμα», «Θάνατος στούς Τυράννους», «Ἔξη χρόνια ἀρκετά, δέν θά γίνουνε ἑφτά» καί διασκευάζοντας ἀντιβασιλικό σύνθημα τοῦ 1965 «Δέν σέ θέλει ὁ λαός, πάρ' τήν Δέσποινα κι' ἔμπρός».

Περισσότερο ἐντυπωσιακό ἦταν τό ἄκουσμα τοῦ πλήθους γιά πρώτη φορά, νά φωνάζη «κάτω ὁ Παπαδόπουλος». Ἕνα ἄλλο σύνθημα: «Γιάνκηδες στό Τέξας».

Ὅπως καί μέ τήν κηδεία τοῦ Παπανδρέου (τόν Νοέμβριο τοῦ 1968), ἡ Ἀστυνομία ἐφάνη νά εἶναι ἀνέτοιμη γιά διαδηλώσεις αὐτῆς τῆς ἐκτάσεως.

Μέσα στό Νεκροταφεῖο ὑπῆρχαν ὀλίγοι μόνον ἀστυνομικοί καί κανείς ἐξ αὐτῶν μέ στολή.

Καί ὅταν τό πλῆθος ἄρχισε νά φωνάζη διαρκῶς καί ἐντονώτερα «Ἔρχεται ὁ Ἀνδρέας», ξεκίνησε νά καταθέση στέφανο στήν πλατεῖα Συντάγματος, ὑπῆρχαν ἐκεῖ, μόνον περί τούς 50 ἀστυνομικούς ἐν στολῇ.

Στήν ἀρχή οἱ ἀστυνομικοί μπόρεσαν νά συγκρατήσουν τό πλῆθος τό ὁποῖον τώρα, ἀπετελεῖτο ἐξ ὁλοκλήρου ἀπό φοιτητές καί νέους, ἀφοῦ οἱ περισσότεροι βουλευτές καί ἄλλοι εἶχαν φύγει.

Τότε ὅμως οἱ διαδηλωτές χρησιμοποίησαν σάν ὅπλο τίς πέτρες. Καί γιά 15' κυνήγησαν τήν ἀστυνομία καί πετοῦσαν πέτρες. Ὅταν ὅμως ἔφθασαν στήν διασταύρωση Συγγροῦ καί Διον. Ἀρεοπαγίτου, δέν κατώρθωσαν νά καταλήξουν σέ συμφωνία σχετικά μέ τόν δρόμο πού ἔπρεπε ν' ἀκολουθήση ἡ πορεία.

Ὡρισμένοι φοιτητές εἶπαν ἀργότερα ὅτι ἀστυνομικοί μέ πολιτική περιβολή, μεταξύ τῶν διαδηλωτῶν ἐπέφεραν σύγχυση.

Ἀργότερα ἔφθασαν ἐνισχύσεις τῆς Ἀστυνομίας καί τό πλῆθος τό ὁποῖο τώρα ἀριθμοῦσε ἀπό 1.500 — 2.000 ἄτομα, φώναζε «ΕΣΑ — Ἔς Ἔς — Βασανιστές» διελύθη ἔπειτα ἀπό βίαιες συγκρούσεις κατά τήν διάρκεια τῶν ὁποίων, οἱ διαδηλωτές χρησιμοποίησαν πέτρες καί πλακάκια καί ἡ Ἀστυνομία ρόπαλα.

Δύο Ἑλληνίδες δημοσιογράφοι ξυλοκοπήθηκαν ἀγρίως, ἐνῶ στό τέλος εἶχαν τραυματισθῆ 60 ἄτομα, συμπεριλαμβανομένων καί ἀστυνομικῶν.

Κατά τίς δύο ἑπόμενες ὧρες μεμονωμένες ὁμάδες φοιτητῶν ἐκινοῦντο, ἐνῶ μία ὁμάδα διαδηλωτῶν κατώρθωσε νά καταθέση στέφανο, στό Σύνταγμα, τό ὁποῖο ὅμως ἀργότερα, ἀπεμάκρυνε ἡ Ἀστυνομία.

Ἡ Ἀστυνομία ἐπίσης ἰσχυρίσθη ὅτι τραυματίσθηκαν 32 ἀστυνομικοί καί τρεῖς διαδηλωτές.

Πάντως πολλά ἄτομα ἐθεάθησαν νά μεταφέρωνται μέ αὐτοκίνητα. Ἐνῶ τά κεφάλια ὡρισμένων ἦσαν ματωμένα. Ὑπολογίζεται ὅτι τραυματίσθηκαν τουλάχιστον 70 πολίτες.

Λέγεται ὅτι ὁ κ. Μαρκεζίνης ἐξεμάνη ὅταν πληροφορήθηκε ὅτι ἡ ἀστυνομία ἐπυροβόλησε στόν ἀέρα.

Ἀνακοίνωση τοῦ ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, ἀνέφερε ὅτι «τά ἐπεισόδια προεκλήθησαν ὑπό ἀκραίων ὁμάδων καί ὅτι 30 ἄτομα ἀνακρίνονται προκειμένου νά διαπιστωθῆ ὁ βαθμός τῆς ἐνοχῆς τους».

Μία ἐκδήλωση ἡ ὁποία ἄρχισε μέ τήν Ἀστυνομία νά τηρῆ κάποια ἀπόσταση, ἐξελίχθη σέ σημεῖο πού νά ἀποτελῆ τό σοβαρώτερο ἀπό τά τρία πλήγματα τά ὁποῖα ὑπέστη ὁ κ. Μαρκεζίνης:

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ἦταν ἡ ἀποτυχία τῶν προσπαθειῶν του νά ἀνοίξη διάλογο μέ τόν πολιτικό κόσμο.

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ἡ οἰκονομία.

ΚΑΙ ΤΟ ΤΡΙΤΟ οἱ φοιτητές, οἱ ὁποῖοι ἀνεμίχθησαν περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλον σήμερα (χθές).

Ὁ δικηγόρος κ. Γεώργιος Μαγκάκης καί ὁ πρώην βουλευτής κ. Ἰωάννης Ζίγδης, προσπάθησαν νά ἐπισκεφθοῦν τούς συλληφθέντες, ἀλλά ἔτυχαν σκαιᾶς μεταχειρίσεως ὑπό τῆς Ἀστυνομίας, ὅταν ζήτησαν νά δοῦν τόν Ἀξιωματικό ὑπηρεσίας».

Ὁ σταθμός τῶν Παρισίων

Ὁ ραδιοσταθμός τῶν Παρισίων στήν ἑλληνική ἐκπομπή του παρέθεσε εὐρύτατη περιγραφή τῶν δραματικῶν, ὅπως τά χαρακτήρισε, γεγονότων στό κέντρο τῶν Ἀθηνῶν:

«Στήν Ἀθήνα βίαιες αἱματηρές συγκρούσεις, μέ ἀστυνομικές δυνάμεις, σημειώθηκαν τό πρωΐ, ὅταν μνημόσυνο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου στό Α' Νεκροταφεῖο μεταμορφώθηκε σέ ὀγκώδη διαδήλωση 10.000 ἀνθρώπων, πάσης ἡλικίας, ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος.

Τηλεγραφήματα μεταδίδουν ὅτι δυνάμεις ἀσφαλείας ἔκαναν χρήση τῶν ὅπλων.

Τηλεφωνικές πληροφορίες ἐξ ἄλλου ἀναφέρουν, ὅτι ὅταν οἱ ἀστυνομικοί παρεσύρθησαν ἀπό τούς διαδηλωτές ἐκλήθησαν στρατιωτικές ἐνισχύσεις.

Τίς ἀνωτέρω εἰδήσεις —λέγει ὁ ραδιοσταθμός τῶν Παρισίων— μετέδωσαν τέσσερα ἀλλεπάλληλα τηλεγραφήματα τοῦ Γαλλικοῦ Πρακτορείου ἀπό τήν Ἀθήνα. Τά ὁποῖα κατά σειράν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

ΤΟ ΠΡΩΤΟ: "Ἡ ἐπιμνημόσυνος δέηση πού εἶχε ὀργανωθῆ γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τοῦ Γ. Παπανδρέου, μεταμορφώθηκε σέ πολιτική διαδήλωση. Στό Α' Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν περί τά 10.000 ἄτομα κάθε ἡλικίας, εἶχαν συγκεντρωθῆ γύρω ἀπό τόν τάφο τοῦ φιλελεύθερου ἡγέτη.

Ἀνεβαίνοντας στούς γύρω τάφους τά πλήθη ἐκραύγαζαν "Παπανδρέου — Παπανδρέου" ἀκούγονταν ἐπίσης οἱ κραυγές: "Κάτω ἡ Χούντα", "Κάτω ὁ Παπαδόπουλος", "Οἱ Γιάνκηδες στό Τέξας". Ἀνοίγοντας μέ δυσκολία τόν δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τά πλῆθος, ὁ ἡγέτης τῆς ΕΡΕ κ. Κανελλόπουλος καί οἱ τέως βουλευτές τοῦ Κέντρου προσῆλθαν καί κατέθεσαν στέφανα στόν τάφο τοῦ Γ. Παπανδρέου».

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: «Βίαιες συγκρούσεις μεταξύ διαδηλωτῶν καί Ἀστυνομίας σημειώθηκαν σήμερα σέ ἀπόσταση 100 μ. ἀπό τό Α' Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν, μετά τήν λῆξι τοῦ μνημοσύνου. Ἀκούσθησαν πυροβολισμοί. Λέγεται ὅτι ὑπάρχουν πολλοί τραυματίες».

ΤΟ ΤΡΙΤΟ: «Ἡ διαδήλωση 10.000 ἀτόμων πού ξεκίνησε ἀπό τό Α' Νεκροταφεῖο συνεκρούσθη σέ ζώνη ἀστυνομικῶν καθώς ἐκινεῖτο πρός τήν κατεύθυνση τῆς πόλεως. Ἡ ἀστυνομική ζώνη παρεσύρθη ἀπό τούς διαδηλωτές. Ἕνα δεύτερο φράγμα ἀστυνομικῶν, στό ὕψος τῶν στηλῶν τοῦ Ὀλυμπίου Διός, δέν κατώρθωσε νά συγκρατήση τά πλήθη. Σ' αὐτό τό σημεῖο ἀκούσθηκαν πυροβολισμοί.

Οἱ διαδηλωτές ἔστησαν ὁδοφράγματα. Οἱ κραυγές τοῦ πλήθους, ἐκαλύπτοντο ἀπό τίς σειρῆνες τῶν ἀσθενοφόρων πού ἔφθαναν γιά νά περισυλλέξουν τούς τραυματίες. Ἔξη ἀστυνομικοί μετεφέρθησαν στόν Σταθμό Πρώτων Βοηθειῶν.

Οἱ διαδηλωτές διεξάγουν μέ τούς ἀστυνομικούς, πραγματική μάχη παρατάξεων, χρησιμοποιώντας πέτρες καί τοῦβλα ἀπό τίς γύρω οἰκοδομές. Πραγματοποιοῦνται συλλήψεις».

ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: «Ἀπό ἐπίσημη πηγή διαψεύδεται, ὅτι στρατιωτικοί ἔλαβαν μέρος σήμερα, στήν καταστολή τῆς διαδηλώσεως. Οἱ τραυματίες ὑπολογίζονται σέ 60 ἐκ τῶν ὁποίων, ἕνδεκα ἀστυνομικοί. Συνελήφθησαν 30 ἄτομα καί ἀνακρίνονται. Οἱ πυροβολισμοί πού ἀκούσθηκαν ἦταν —ὅπως ἀναφέρεται— "προειδοποιητικοί πυροβολισμοί" πού ἐρρίφθησαν στόν ἀέρα. Ἡ ἀστυνομία —λέγει ἡ ἴδια ἀσφαλής πηγή— δέν ἔκανε χρήση τῶν κλόμπς γιά νά διαλύση τούς διαδηλωτές».

Ἡ «Ντόϋτσε Βέλλε»

Ὁ ραδιοφωνικός σταθμός τῆς Κολωνίας «Ντόϋτσε Βέλλε» μετέδωσε τά ἀκόλουθα:

«Δέκα χιλιάδες, περίπου λαοῦ κατέκλυσε τό Α' Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν, καί τόν πρό αὐτοῦ χῶρο, μεταβάλλοντας ἔτσι τό μνημόσυνο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, σέ ἔντονη ἐκδήλωση διαμαρτυρίας κατά τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος.

Ἤδη μέσα στό νεκροταφεῖο εἶχε ριφθῆ τό σύνθημα "ὅλοι στό Σύνταγμα" μέ ἀποτέλεσμα, μετά τήν περάτωση τοῦ μνημοσύνου μερικές χιλιάδες, κατ' ἀρχήν φοιτητῶν καί νεαρῶν διαδηλωτῶν νά κινηθοῦν πρός τήν ὁδόν Ἀναπαύσεως, μέ πρόθεση νά φθάσουν στήν πλατεῖα Συντάγματος.

Στήν γέφυρα ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἀναπαύσεως καί κοντά στίς στῆλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός πραγματοποιήθηκαν οἱ πρῶτες συμπλοκές μέ τήν ἀστυνομία, ὅταν οἱ διαδηλωτές βρέθηκαν ἀντιμέτωποι ἀστυνομικοῦ κλοιοῦ, τόν ὁποῖο καί ἐπεχείρησαν νά διασπάσουν.

Ἡ ἀστυνομία πού μέχρι τήν στιγμή ἐκείνη εἶχε τηρήσει ψύχραιμη στάση, ἐπενέβη γιά τήν ἀναχαίτιση τῆς πορείας καί τήν διάλυση τῆς συγκεντρώσεως μέ ἀποτέλεσμα οἱ διαδηλωτές νά προβάλουν ἀντίσταση καί νά ἀρχίσουν νά λιθοβολοῦν τούς ἀστυνομικούς.

Ἐπηκολούθησαν ἐπεισόδια, κατά τά ὁποῖα ἡ ἀστυνομία ἀνταπέδωσε τόν λιθοβολισμό καί χρησιμοποίησε γκλόμπς κατά τῶν διαδηλωτῶν.

Κατά τήν συμπλοκή αὐτή ἔγιναν οἱ πρῶτες συλλήψεις καί τραυματισμοί διαδηλωτῶν καί ἀστυνομικῶν. Παρά τήν χρήση βίας, οἱ διαδηλωτές δέν διελύθησαν τελείως καί ὁμάδες ἐξ αὐτῶν συνηνώθησαν καί συνεκρότησαν διαδήλωση, ἡ ὁποία κατώρθωσε νά φθάση τελικά στήν πλατεῖα Συντάγματος».

Ἄλλη ὁμάδα διαδηλωτῶν, προέβη σέ νέες διαδηλώσεις κατά τοῦ καθεστῶτος κοντά στό κυβερνητικό μέγαρο (παλαιά ἀνάκτορα) καί πέτυχε νά καταθέση σημαία στό Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, τήν ὁποία ἀργότερα, ἀφήρεσε ἡ ἀστυνομία.

Στό Σύνταγμα ἐπενέβη καί πάλι γιά τήν διάλυση τῶν διαδηλωτῶν καί συνέλαβε ὡρισμένους ἐξ αὐτῶν. Ἐπηκολούθησαν συμπλοκές κατά τίς ὁποῖες οἱ διαδηλωτές κατώρθωσαν νά ἀπελευθερώσουν ἀπό τά χέρια τῶν ἀστυνομικῶν, συλλαμβανομένους συναδέλφους τους.

Παρά τήν ἐπέμβαση τῆς Ἀστυνομίας, ἄλλες ὁμάδες διαδηλωτῶν —κυρίως φοιτητές— συνέχισαν τήν διαδήλωση μέ συνθήματα καί διαμαρτυρίες, κατῆλθαν τήν ὁδόν Πανεπιστημίου καί ἔφθασαν στήν πλατεῖα Ὁμονοίας, ὅπου καί διελύθησαν.

Τῶν διαδηλώσεων αὐτῶν καί τῶν ἐπεισοδίων μεταξύ Ἀστυνομίας καί διαδηλωτῶν —πού ὅπως τονίζουν— πολιτικοί παρατηρηταί, εἶναι δυνατόν νά ἔχουν καί πολιτικές προεκτάσεις —προηγήθηκαν ἐκδηλώσεις κατά τοῦ καθεστῶτος καί τῆς κυβερνήσεως, πρίν καί κατά τήν διάρκεια τοῦ μνημοσύνου τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου.

Τόσο πρίν ὅσο καί μετά τήν τέλεση τοῦ μνημοσύνου, τό πλῆθος τῶν συγκεντρωθέντων μέ ἐπικεφαλῆς τούς φοιτητές, προέβαινε σέ ἔντονες ἐκδηλώσεις, μέ συνθήματα, τραγούδια τοῦ Μίκη Θεοδωράκη καί τόν ἐθνικό ὕμνο.

Τά συνθήματα, πού κυριάρχησαν κατά τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ καθεστῶτος τῶν Ἀθηνῶν, εἶχαν σάν στόχο τόν πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο.

Ἀκούσθηκαν συνθήματα, ὅπως: «ΕΣΑ — Ἔς - Ἔς — βασανιστές», «Κάτω ἡ χούντα», «Ἑλλάς Ἑλλήνων φυλακισμένων», «Δέν περνᾶ ὁ φασισμός», «Δέν σέ θέλει ὁ λαός, πάρ' τή Δέσποινα κι' ἔμπρός». «Κάτω ἡ δικτατορία», «Ἔξη χρόνια εἶν' ἀρκετά, δέν θά γίνουνε ἑφτά». «Διώξ' τους, μπορεῖς λαέ».

Παράλληλα πρός τά συνθήματα κατά τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Μαρκεζίνη, τό πλῆθος διετύπωσε μέ κραυγές τίς πολιτικές θέσεις καί προέβη σέ ἔκκληση ἑνότητος καί δραστηριοποιήσεως τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, μέ συνθήματα ὅπως: «Ὅλοι ἑνωμένοι», «Ἀποχή δυναμική», «1—1—4», «Ἔρχεται ὁ Ἀνδρέας». «Κάτω ὁ Κατσώτας» κλπ.

Τά συνθήματα αὐτά πλαισίωναν ἀντιαμερικανικές ἐκδηλώσεις μέ κραυγές «Ἔξω οἱ Ἀμερικανοί», ἐνῶ σποραδικά ἀκούσθηκαν καί συνθήματα κατά τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου.

Τό «Ἀσσόσιεϊτεντ Πρές»

Τό «Ἀσσοσιέϊτεντ Πρές» μετέδωσε: «Τό μνημόσυνο γιά τήν πέμπτη ἐπέτειο τοῦ θανάτου τοῦ Ἕλληνος πρώην πολιτικοῦ ἡγέτου Γεωργίου Παπανδρέου κατέληξε σέ αἱματηρές συγκρούσεις χθές μεταξύ ἀστυνομικῶν, πού κράδαιναν γκλόμπς καί χιλιάδων πενθούντων.

Ἡ ἀστυνομία ἀνεκοίνωσε ὅτι 30 ἄτομα συνελήφθησαν, ἐπειδή ἀρνήθηκαν νά διαλυθοῦν εἰρηνικά μετά τήν ἐπιμνημόσυνη τελετή, πού ἔγινε στό Α' Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν.

Τό πλῆθος ὑπελογίσθη ἀπό τήν ἀστυνομία σέ 5.000.

Ἀνεξακρίβωτες πληροφορίες ἀναφέρουν ὅτι 28 ἄτομα, συμπεριλαμβανομένων 12 ἀστυνομικῶν, ἐτραυματίσθησαν κατά τήν διάρκεια τῆς εἰκοσαλέπτου συγκρούσεως.

Οἱ συμπλοκές ἄρχισαν ὅταν τό πλῆθος, πού συμμετεῖχε στό μνημόσυνο, προσπάθησε νά κατευθυνθῆ στό κέντρο τῆς ἑλληνικῆς πρωτευούσης, φωνάζοντας ἀντικυβερνητικά συνθήματα, λίγα μόλις λεπτά μακρυά ἀπό τό νεκροταφεῖο.

Ἡ Ἀστυνομία προειδοποίησε τό πλῆθος νά διαλυθῆ, πρίν ἐπιτεθῆ.

Προηγουμένως πρώην πολιτικοί ἡγέτες ἀπό ὅλη τήν χώρα ἀπέτισαν φόρον τιμῆς στόν τάφο τοῦ Παπανδρέου. Οἱ ἀστυνομικοί πρός στιγμήν ἀπισθοχώρησαν, ὅταν ὁμάδες νέων ἄρχισαν νά ρίχνουν πέτρες ἐναντίον τους, τραυματίζοντάς τους. Κατόπιν, κραδαίνοντας τά γκλόμπς τους ὑψηλά, ἐπετέθησαν ἐναντίον τοῦ πλήθους καί ἔρριξαν στό ἔδαφος ἀρκετά ἄτομα.

Κάποια στιγμή οἱ διαδηλωτές ἐδημιούργησαν ἕνα σταθερό φράγμα μέ τίς πέτρες καί ὑποχώρησαν βιαστικά μόνον ὅταν μερικοί ἀστυνομικοί ἔβγαλαν τά περίστροφά τους καί πυροβόλησαν στόν ἀέρα.

Φωνάζοντας «Θάνατος στήν χούντα» καί «Ταϋλάνδη — Ταϋλάνδη» οἱ διαδηλωτές κτυποῦσαν τούς ἀστυνομικούς καί ἔφευγαν γιά νά ἐπιστρέψουν ἀργότερα γιά νέο πετροβόλημα. Ὑπεχώρησαν μόνον ὅταν ἐμφανίσθηκαν ἰσχυρές ἐνισχύσεις τῆς ἀστυνομίας.

Οἱ «κλοῦβες» τῆς ἀστυνομίας πετροβολήθηκαν καί πολλά τζάμια ἔσπασαν συμπεριλαμβανομένων «πάρ μπρίζ» αὐτοκινήτων τῆς περιοχῆς.

Οἱ κραυγές «Ταϋλάνδη» ἦταν μιά ὑπενθύμισις τῶν γεγονότων τοῦ προηγούμενου μηνός στό Μπαγκόκ ὅπου διαδηλωτές - σπουδαστές ἀνέτρεψαν τήν στρατιωτική κυβέρνησι.

Ὁ Παπανδρέου, πού κατέκτησε μία ἀπό τίς μεγαλύτερες ἐκλογικές νίκες στήν σύγχρονη ἱστορία τῆς Ἑλλάδος τόν Φεβρουάριο 1964, πέθανε τέσσερα χρόνια ἀργότερα, ἐνῶ ἡ χώρα ἦταν κάτω ἀπό στρατιωτικό καθεστώς.

Τότε παραπάνω ἀπό 500.000 ἄνθρωποι εἶχαν παρακολουθήσει τήν κηδεία του καί μετά συγκρότησαν διαδήλωση στούς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ Παπανδρέου εἶχε χρηματίσει πρωθυπουργός μέχρι τόν Ἰούλιο τοῦ 1965, ὁπότε ἐξεδιώχθη ἀπό τόν βασιλέα Κωνσταντῖνο γιατί ἀποτελοῦσε ἕναν κίνδυνο γιά τό μέλλον τῆς Μοναρχίας.

Ἀργότερα, ὁ ὑπουργός Δημοσίας Τάξεως κατήγγειλε ὅτι «ἐξτρεμιστές» ὑπεκίνησαν τά ἐπεισόδια.

Λίγες ὧρες μετά τίς μεσημβρινές συγκρούσεις, μέλη τῆς ἰταλικῆς τηλεοράσεως συνελήφθησαν ἐνῶ ἔπαιρναν συνέντευξι ἀπό Ἕλληνες σπουδαστές — οἱ φοιτητές κατώρθωσαν νά διαφύγουν.

Τό ἐπεισόδιο δέν εἶχε φαινομενικά σχέση μέ τίς διαδηλώσεις τῆς ἡμέρας.

Οἱ τρεῖς Ἰταλοί δημοσιογράφοι μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἀνταποκριτή Φράνκο Μπιανκάτσι ἀφέθησαν ἐλεύθεροι μετά ἀπό μία ὥρα κράτηση στό ἀστυνομικό τμῆμα ἀφοῦ ἀρνήθηκαν νά ἀποκαλύψουν τά ὀνόματα τῶν σπουδαστῶν.

Τό «Γιουνάϊτεντ Πρές»

Τό ἀμερικανικό πρακτορεῖο «Γιουνάϊτεντ Πρές», μετέδωσε:

«Ὁμάδες ἐξτρεμιστῶν πού ἀπεχωρίσθησαν ἀπό τό πλῆθος πού ἀπεμακρύνετο μετά τό μνημόσυνο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, προσπάθησαν νά προκαλέσουν ἐπεισόδια.

Μερικά ἄτομα ἐτραυματίσθησαν καί μετεφέρθησαν σέ διάφορα νοσοκομεῖα ὅταν ἡ ἀστυνομία συνεπλάκη μέ διαδηλωτές πού ἀφοῦ ἠρνήθησαν νά διαλυθοῦν, πετροβολοῦσαν τούς ἀστυνομικούς. Ἡ ἀστυνομία συνέλαβε 30 ἄτομα τῶν ὁποίων ἡ ἀνάμιξις εἰς τά γεγονότα ἐρευνᾶται.

Ἡ ἀστυνομία ἐχρησιμοποίησε, κλόπς καί οἱ διαδηλωτές πέτρες.

Κυβερνητικός ἐκπρόσωπος, ἀνεβίβασε σέ 5.000 αὐτούς πού συμμετεῖχαν στό μνημόσυνο, ἀλλά μόνο μιά μικρή ὁμάδα προσεπάθησε νά ὀργανώση διαδήλωσι».

«Οὔτε βία, οὔτε ὅπλα χρησιμοποιήθηκαν», προσέθεσε ὁ ἐκπρόσωπος.

Αὐτόπτης μάρτυς ἀναφέρει ὅτι εἶδε ἕνα ἀστυνομικό νά πυροβολῆ τρεῖς φορές στόν ἀέρα καί ἐνῶ ἑτοιμαζόταν νά πυροβολήση καί τέταρτη, οἱ συνάδελφοί του τόν ἐμπόδισαν.

Περίπου 50 διαδηλωτές συγκεντρώθηκαν μπροστά στόν Ἄγνωστο Στρατιώτη καί τραγουδώντας τόν Ἐθνικό Ὕμνο τοποθέτησαν μιά ἀπροχείρως κατασκευασμένη» ἑλληνική σημαία — ἀνέφεραν μάρτυρες.

Ἕνας ἀστυνομικός πῆρε ἀργότερα τήν σημαία, ἐνῶ ἄλλοι διέλυαν τούς διαδηλωτές χωρίς βία — οἱ διαδηλωτές ἐγκατέλειπαν τήν περιοχή γιά νά συγκεντρωθοῦν πάλι γύρω ἀπό τό Πανεπιστήμιο, φωνάζοντας: «Κάτω ὁ Παπαδόπουλος», «Ἐλευθερία — Ἐλευθερία» καί «Ἔξω οἱ Ἀμερικανοί».

Αὐτόπτες μάρτυρες ἀναφέρουν, ὅτι δύο Ἀμερικανοί ναῦτες, ἐν στολῇ, ὑβρίσθησαν καί «γιουχαΐσθηκαν» ἀπό τούς διαδηλωτές.

Καθώς τό πλῆθος ἔφευγε ἀπό τό νεκροταφεῖο, ὁμάδες νέων φώναζαν «Ὁ Ἀλλέντε ζῆ», «Κάτω ὁ Παπαδόπουλος» καί «Ἀνδρέα, γύρνα πίσω», ἀναφερόμενοι στόν γιό τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου.

Ἡ Μόσχα

Ὁ ραδιοσταθμός τῆς Μόσχας, στίς νυκτερινές ἑλληνικές ἐκπομπές του, ἔδινε μία συνοπτική εἰκόνα, τῶν γεγονότων: Συγκεκριμένα μετέδωσε:

«Ἡ ἑλληνική ἀστυνομία, ἔκανε σήμερα χρήση ὅπλων κατά τήν διάρκεια συγκρούσεων, ἐναντίον ἀτόμων, πού πῆραν μέρος σέ ἀντικυβερνητική διαδήλωση στήν Ἀθήνα.

Ἡ διαδήλωση ἔγινε μέ τήν εὐκαιρία τῆς 5ης ἐπετείου τοῦ θανάτου τοῦ πρώην ἀρχηγοῦ, τοῦ ἀπηγορευμένου κόμματος τῆς Ἑνώσεως Κέντρου Γεωργίου Παπανδρέου.

Οἱ διαδηλωτές, πού ἔφθασαν τούς 10.000 φώναζαν ρυθμικά συνθήματα ἐναντίον τῶν σημερινῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν».

Ἡ «Φωνή τῆς Ἀλήθειας»

Στίς ἔξη ἀπό τίς δεκατρεῖς ἐκπομπές του, ὁ ραδιοσταθμός «Φωνή τῆς ἀλήθειας» — πού ἐλέγχεται ἀπό τό ΚΚΕ (Ἐξωτερικοῦ) — ἀφιέρωνε τόν περισσότερο χρόνο στά χθεσινά γεγονότα. Ἰδού τί ἀνεφέρθη στήν τελευταία τῆς ἐκπομπή:

«Ἡ Ἀθήνα ἔζησε σήμερα τό πρωΐ μία νέα μαζική καί μαχητική ἐξόρμηση τοῦ ἀδούλωτου λαοῦ τῆς πρωτεύουσας κατά τῆς δικτατορίας, πού ἐξελίχθηκε σέ αἱματηρή σύγκρουσι μέ τίς δυνάμεις τῆς φασιστικῆς βίας. Τό μνημόσυνο πού ἔγινε στό Α' Νεκροταφεῖο, μέ τήν συμπλήρωση πέντε χρόνων ἀπό τόν θάνατο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, μετετράπη σέ μαχητική διαδήλωση δεκάδων χιλιάδων ἐργαζομένων καί φοιτητῶν.

Τήν στιγμή, πού ἡγετικοί παράγοντες καί βουλευτές τοῦ Κέντρου καί τῆς ΕΡΕ, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ὁ πρώην πρωθυπουργός κ. Κανελλόπουλος, ἐνῶ κατέθετον στεφάνια στόν τάφο τοῦ Γ. Παπανδρέου, τά πλήθη τοῦ λαοῦ, πού κατέκλυσαν τό Νεκροταφεῖο ξέσπασαν σέ ἔντονες ἐκδηλώσεις κατά τῆς δικτατορίας καί τῶν Ἀμερικανῶν καί Νατοϊκῶν κηδεμόνων της.

Οἱ ἀστυνομικές δυνάμεις περικύκλωσαν τόν γύρο ἀπό τό νεκροταφεῖο χῶρο, ἀλλά οἱ δεκάδες χιλιάδες τῶν πολιτῶν πού εἶχαν συγκεντρωθῆ διέσπασαν τήν ἀστυνομική ζώνη, 100 μέτρα, ἔξω ἀπό τό νεκροταφεῖο.

Σύμφωνα μέ τίς μέχρι τώρα πληροφορίες, στίς συγκρούσεις τραυματίσθηκαν πάνω ἀπό 50 πολίτες καί 11 ἀστυνομικοί μεταξύ τῶν ὁ-

→ Συνέχεια εἰς τήν 8ην σελίδα

ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΘΗΚΑΝ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Βίαιες συγκρούσεις μετά τό μνημόσυνο

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΚΑΝ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ

Δονήθηκε τό κέντρο τῆς Ἀθήνας τό πρωΐ τῆς Κυριακῆς ἀπό τίς πηγαῖες ἐκδηλώσεις χιλιάδων ἀνθρώπων καί τή μυριόστομη ἰαχή «Ἑνότης — Δημοκρατία». Χιλιάδες προσκυνητές, ἄρχισαν νά συρρέουν ἀπό πολύ νωρίς στό Α' Νεκροταφεῖο γιά ν' ἀποτίσουν φόρο τιμῆς στόν ἀείμνηστο «Γέρο» τῆς Δημοκρατίας.

Συγκινητική καί συγκλονιστική ἦταν ἡ παρουσία τῶν νέων. Παιδιά τήν ἐποχή τοῦ ἀνένδοτου ἀγώνα, παιδιά τό πρωΐ τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἔφηβοι, νέοι, τώρα, φοιτητές καί φοιτήτριες, ἔδειξαν μέ τήν παρουσία τους πόσο βαθειά ριζωμένη στόν τόπο εἶναι ἡ ἀνάμνηση τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, πόσο βαθειά ριζωμένα στήν καρδιά τῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου αὐτοῦ εἶναι τά μηνύματα καί τά διδάγματα καί οἱ ἀγῶνες τοῦ «Γέρου» γιά τήν ἐλευθερία καί τή Δημοκρατία.

Συγκεντρωμένοι γύρω ἀπό τόν τάφο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, ἁπλωμένοι σ' ὅλο τόν γύρω χῶρο, μέσα κι' ἔξω ἀπό τό νεκροταφεῖο, ἄντρες, γυναῖκες, νέοι καί γέροι, μέ μιά φωνή, σάν ἕνα σῶμα καί μιά ψυχή, ἐκδήλωσαν τήν ἀγάπη τους γιά τό ὑπέρτατο ἀγαθό πού στερήθηκαν ἐδῶ καί ἔξη χρόνια.

«Δημοκρατία», «Ἐλευθερία», «Ἑνότης», «Ἀθάνατος» σκορπίζουν ρίγη συγκινήσεως στά πλήθη καθώς ἡ νεολαία μέ ὑψωμένα τά χέρια, σχηματίζοντας τό σῆμα τῆς νίκης, φωνάζει τό «Ἕνα - ἕνα - τέσσερα» καί ψάλλει τόν Ἐθνικό Ὕμνο.

Δεκάδες στεφάνια πάνω στόν ἀπέριττο τάφο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου. Ἀπό φίλους καί συναδέλφους του στόν μεγάλο ἀγώνα, τόν σκληρό ἀγῶνα γιά τή Δημοκρατία, στεφάνια καί λουλούδια ἀπό ἀνώνυμους ἀνθρώπους, ἀπό αὐτούς πού τόν ὡδήγησαν στή νίκη, τόν συμπαραστάθηκαν, καί δέν τόν ξέχασαν.

«Δημοκρατία»
«Ἐλευθερία»
«Ἑνότης»
«Ἀποχή»
«Ἔρχεται ὁ Ἀνδρέας»
«Ἕνας εἶναι ὁ ἀρχηγός, ὁ κυρίαρχος Λαός».

Οἱ φωνές γιγαντώνονται, καθώς μέ τό πέρασμα τῆς ὥρας γιγαντώνεται καί ἡ παρουσία τοῦ κόσμου. Καί ὅσο τά λεπτά κυλοῦν καί τό πλῆθος αὐξάνει καί καθώς ἀρχίζουν νά φθάνουν γύρω στόν τάφο οἱ βουλευτές πού ἔμειναν πιστοί στή Δημοκρατία, τήν Ἕνωση Κέντρου καί τόν ἐνσαρκωτή τῶν ἀγώνων της Γεώργιο Παπανδρέου, τόσο καί τά συνθήματα παίρνουν τή δραματική μορφή κραυγῆς, μιᾶς μυριόστομης ἰαχῆς, πού εἶχε ν' ἀκουσθῆ ἀπό τότε πού ὁ ἴδιος αὐτός λαός ξεσηκώθηκε ἀνεπανάληπτα, συνοδεύοντας μέ κλάμματα, πίστη καί πεῖσμα τόν «Γέρο» στήν τελευταία του κατοικία. Πρίν πέντε χρόνια.

Τό πάθος εἶναι μεγαλύτερο κι' ἀπό τό πλῆθος. Τά συνθήματα γιά τή Δημοκρατία καί τήν Ἐλευθερία κυριαρχοῦν. Στίς 11 ἀκριβῶς ἐμφανίζονται οἱ κ.κ. Μαῦρος μέ τόν κ. Α. Κοκκέδη καί πρώην βουλευτές. Τό πλῆθος ζητωκραυγάζει. Σέ λίγο φθάνει καί ὁ κ. Ι. Ζίγδης, πού ὑψώνει τό χέρι σχηματίζοντας τό σῆμα τῆς νίκης. Καί πρίν ἀρχίση τό μνημόσυνο, ἔρχεται ὁ πρώην πρωθυπουργός κ. Παν. Κανελλόπουλος μέ τόν διευθυντή τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου κ. Μανουσάκη καί τόν δικηγόρο κ. Γ. Μαγκάκη. Γύρω ἀπό τόν τάφο τοῦ «Γέρου» εἶναι συγκεντρωμένοι οἱ πιστοί ὑπουργοί καί βουλευτές τῆς Ἑνώσεως Κέντρου καί οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ πολιτικοῦ κόσμου.

Γύρω στίς 12, τελειώνει τό μνημόσυνο. Ὁ πρώην ὑπουργός κ. Κ. Ταλιαδούρης, καταθέτει δάφνινο στεφάνι ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως Κέντρου καί ἀπευθύνει χαιρετισμό:

«Ἀθάνατε ἀρχηγέ...».

«Ἀθάνατος», ξεσπᾶ τό πλῆθος, «Ἀθάνατος», «Ἡ ἐξουσία στό λαό», «Ἕνα - ἕνα - τέσσερα»...

«Ἀθάνατε ἀρχηγέ. Πέρασαν πέντε χρόνια ἀπό τότε πού στόν ἀγῶνα γιά τήν Δημοκρατία κάπω ἀπό τραγικές συνθῆκες ἄφησες τήν τελευταία σου πνοή. Πέρασαν πέντε χρόνια ἀπό τότε πού κι' ἄν ὅλα τά ἐσκίαζε ἡ φοβέρα καί τά πλάκωνε ἡ σκλαβιά, μυριάδες λαοῦ μέ δάκρυα στά μάτια σέ συνώδευσαν ἕως ἐδῶ στήν τελευταία σου κατοικία.

»Πιστοί στήν διακήρυξη καί ὑποθήκη σου, ὅτι ὁ Ἑλληνικός Λαός δέν κάνει ἐπιλογή τυράννων ἀλλά ἀρνεῖται τήν τυραννία, προσήλθαμε σήμερα ἐδῶ εὐλαβεῖς προσκυνηταί στόν τάφο σου καί καταθέτουμε ἐκ μέρους τῶν βουλευτῶν τῆς Ἑνώσεως Κέντρου τό δάφνινο αὐτό στεφάνι.

»Μνήμονες τοῦ ἄφθαστου ἀγῶνα σου γιά τήν ἐλευθερία καί τήν Δημοκρατία, σαλπίζουμε ἀπό πάνω ἀπό τόν τάφο σου στούς Πανέλληνες ὅτι ἀδελφικά ἡνωμένοι θά τόν συνεχίσουμε γιά τήν πλήρη ἐπικράτηση τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας.

»Αἰωνία ἡ μνήμη σου Ἀλησμόνητε Ἀρχηγέ».

Ἀλλά ἡ συγκέντρωση «δέν εἶναι συγκέντρωση, εἶναι σεισμός» καί οἱ χιλιάδες ξεκινοῦν πρός τήν ἔξοδο κραυγάζοντας συνεχῶς, μέ πάθος κι' ἀγάπη, τά συνθήματα γιά τήν «Δημοκρατία», «Ἑνότητα» καί τήν «Ἐλευθερία». Ζητωκραυγές καί χειροκροτήματα γιά τούς συναγωνιστές τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Παπανδρέου, γιά ἐκείνους πού ἔμειναν πιστοί στίς ἀρχές τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, καί δέν πρόδωσαν τόν ταλαιπωρημένο τόπο καί τούς ἀνθρώπους του.

Οἱ βουλευτές τῆς Ἑνώσεως Κέντρου καί ἄλλοι ἐκπρόσωποι τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἐπευφημοῦνται ἐνθουσιωδῶς καθώς κατευθύνονται πρός τήν ἔξοδο τοῦ νεκροταφείου. Τό πλῆθος βλέπει τόν γιό τοῦ «Γέρου», τόν Γιώργο Παπανδρέου καί τόν χειροκροτεῖ.

Τά συνθήματα «Δημοκρατία» καί «Ἑνότης» ἀκούγονται κάπου μιάν ὥρα ἀκόμα, καθώς φάλαγγα ὁλόκληρη ὁ λαός πού τίμησε τόν δημεγέρτη Γεώργιο Παπανδρέου παίρνουν τόν δρόμο τῆς Ἀναπαύσεως.

Στήν ἔξοδο ἀκριβῶς τοῦ νεκροταφείου οἱ συγκεντρωθέντες σηκώνουν στά χέρια τόν κ. Γεώργιο Μαῦρο γιά νά τόν μεταφέρουν τελικά, μέσα σέ θύελλα χειροκροτημάτων, ἐκεῖ πού περιμένει τό αὐτοκίνητό του.

Οἱ δεῖκτες τοῦ ρολογιοῦ πλησιάζουν νά δείξουν 11.30. Τό πλῆθος κατηφορίζει τήν ὁδό Ἀναπαύσεως, ἐπαναλαμβάνοντας μέ τό ἴδιο πάθος τήν ἀπαίτησή του γιά Δημοκρατία καί Ἑνότητα. Κάπου στή συμβολή τῶν ὁδῶν Ἀναπαύσεως καί Ἀθανασίου Διάκου ἔμελλε νά ἀρχίσουν τά πρῶτα ἐπεισόδια».

Τά ἐπεισόδια

Τά προχθεσινά ἐπεισόδια ἦταν ἰδιαίτερα βίαια καί εἶναι μεγάλο εὐτύχημα ὅτι ὑπῆρξαν μόνον τραυματίαι.

Σέ πραγματικό πεδίο μάχης μετεβλήθη ὁ κόμβος τοῦ Ἰλισοῦ, σέ ἀπόσταση 300 περίπου μέτρων ἀπό τό Α' Νεκροταφεῖο, ὅπου προηγουμένως εἶχε ψαλῆ Τρισάγιο στόν τάφο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου. Στό σημεῖο ἐκεῖνο σημειώθηκαν πολλοί τραυματισμοί, τόσο ἀπό τήν πλευρά τῶν ἀστυνομικῶν, ὅσο καί ἀπό τήν πλευρά τῶν πολιτῶν πού κατηυθύνοντο πρός τό κέντρον.

Τά αἱματηρά ἐπεισόδια δέν σταμάτησαν ἐκεῖ. Ἐπεξετάθησαν καί σέ διάφορα ἄλλα σημεῖα τῆς πόλεως, καί γιά μιάμιση ὥρα περίπου, οἱ συγκρούσεις διεδέχοντο ἡ μία τήν ἄλλη. Συγκεκριμένα σημειώθηκαν συμπλοκές μεταξύ ἀστυνομικῶν καί διαδηλωτῶν στόν χῶρο πρό τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὅπου οἱ τελευταῖοι πῆγαν νά καταθέσουν στέφανο ἀπό κλάδους ἐλαίας καί νά ὑψώσουν ἑλληνική σημαία, ἀποτίοντας φόρο τιμῆς στόν Γεώργιο Παπανδρέου, στήν Ὁμόνοια καί στίς ἀρχές τῆς ὁδοῦ Πατησίων.

Στά σημεῖα αὐτά καί κυρίως πλησίον τοῦ Α' Νεκροταφείου, ἔγιναν οἱ συλλήψεις τῶν 37 πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ὡδηγήθηκαν στή Γενική Ἀσφάλεια, ἀπ' ὅπου ἀργότερα ἀφέθησαν ἐλεύθεροι οἱ 20, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι 17 κρατήθηκαν, γιά νά παραπεμφθοῦν στόν εἰσαγγελέα, κατηγορούμενοι:

● Γιά ἐπικίνδυνες σωματικές βλάβες.

● Γιά ἀντίσταση καί ἐξύβριση κατά τῆς Ἀρχῆς

● Γιά παράβαση τοῦ νόμου 4000 περί τεντυμποϊσμοῦ.

Τό χρονικό τῶν αἱματηρῶν ἐπεισοδίων, ἔχει ὡς ἑξῆς:

● Μετά τό Τρισάγιο, τά πλήθη, πού εἶχαν συγκεντρωθῆ στό Α' Νεκροταφεῖο, ἄρχισαν νά ἀποχωροῦν. Ὥρα 11.30'. Μιά μεγάλη μᾶζα, ἀπό ἄτομα, νεαρῆς, κυρίως, ἡλικίας, συγκεντρώθηκε μπροστά στά προπύλαια τοῦ Νεκροταφείου καί ἄρχισε ἀμέσως ἡ κάθοδος πρός τό κέντρο τῆς πόλεως. Τέσσερις ἕως πέντε χιλιάδες ἄτομα — κατά τήν Ἀστυνομία μόνο 700 — ξεχύθηκαν στήν ὁδό Ἀναπαύσεως καί ἐκάλυψαν σέ ὅλο τό μῆκος καί τό πλάτος του τόν δρόμο, δονοῦντες τήν περιοχή μέ συνθήματα ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας καί τῆς Δημοκρατίας καί ἐναντίον τοῦ φασισμοῦ, τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Μαρκεζίνη καί τῶν Ἀμερικανῶν. Κυριαρχοῦσαν τά συνθήματα:

— Ἕνα — ἕνα — τέσσερα καί,
— Ἐλευθερία,
— Δημοκρατία.

Στά μέσα τῆς ὁδοῦ Ἀναπαύσεως, ἐκεῖ, ὅπου ἄλλοτε ἦταν τά μαρμαράδικα, ἡ ἀστυνομική δύναμις μέ ἐπικεφαλῆς τόν διευθυντή κ. Χριστολουκᾶ καί τόν δεύτερο ὑποδιευθυντή τῆς Ἀστ. Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ἐπεχείρησε νά ἀναχαιτίση τήν πορεία. Οἱ δύο ἀξιωματικοί τῆς Ἀστυνομίας συνέστησαν στούς διαδηλωτές νά σταματήσουν τήν πορεία καί νά διαλυθοῦν. Ἀλλά, ἡ μᾶζα ὑπερφαλάγγισε τήν μικρή ἀστυνομική δύναμη καί κινήθηκε πρός τά κάτω, ψάλλοντας τόν Ἐθνικό Ὕμνο καί τραγουδώντας τό «Πότε θά κάνη ξαστεριά».

● ΩΡΑ 12 παρά τέταρτο: Οἱ διαδηλωταί ἔχουν φθάσει ἀκριβῶς στόν κόμβο τοῦ Ἰλισοῦ, δηλαδή στή συμβολή τῶν λεωφόρων Καλλιρρόης καί Βουλιαγμένης.

Στήν ἀπέναντι πλευρά, καί στή γωνία τῆς λεωφόρου Καλλιρρόης μέ τήν ὁδό Ἀθανασίου Διάκου, ἔχει παραταχθῆ ἀστυνομική δύναμη, ἀπό 100 περίπου, ἀστυφύλακες καί ἀρκετούς ἀξιωματικούς, μέ ἐπικεφαλῆς τόν διευθυντή τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν. Στά γύρω πεζοδρόμια καί στό κέντρο τῆς νησῖδας ἀσφαλείας, βρίσκονται, ἐξ ἄλλου, ἀξιωματικοί καί ἀστυφύλακες τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν, μέ πολιτική περιβολή. Ἐπικεφαλῆς, εἶναι ὁ διοικητής τους κ. Δημήτριος Καραγιαννόπουλος.

Οἱ ἀστυφύλακες καί ἀξιωματικοί ἐν στολῇ, δημιουργοῦν τεῖχος, γιά νά ἀναχαιτίσουν τήν πορεία.

Οἱ διαδηλωταί, μέ τά ἴδια συνθήματα, καί ψάλλοντας τόν ἐθνικό ὕμνο, διασχίζουν τήν λεωφόρο Καλλιρρόης καί πλησιάζουν πρός τό τεῖχος τῶν ἀστυνομικῶν. Σέ ἀπόσταση πέντε μέτρων, ὁ κ. Χριστολουκᾶς, τούς συνιστᾶ νά διαλυθοῦν, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ παρισταμένου εἰσαγγελέως κ. Ἠλία Σπυρόπουλου. Οἱ τελευταῖοι, ὅμως, προχωροῦν κι' ὅταν φθάνουν στό σημεῖο, ὅπου βρίσκεται τό τεῖχος, δέχονται ἐπίθεση.

Ἀστυνομικοί μέ στολή καί μέ πολιτική περιβολή, ἐπιτίθενται ἐναντίον τους. Σημειώνεται ἡ πρώτη συμπλοκή καί τραυματίζονται ἀπό γροθιές ἀρκετοί διαδηλωταί, μεταξύ αὐτῶν καί τρεῖς κοπέλλες. Μετά τήν ἐπίθεση, οἱ πορευόμενοι πρός τό Σύνταγμα, ὑποχωροῦν. Γυρίζουν στόν κόμβο τοῦ Ἰλισοῦ, ὅπου ἀνασυντάσσονται καί προχωροῦν, γιά δεύτερη φορά πρός τό τεῖχος τῆς Ἀστυνομίας.

Δέχονται δεύτερη ἐπίθεση — αὐτή τήν φορά χρησιμοποιήθηκαν καί κλόμπς — καί ὑποχωροῦν πάλι πρός τόν κόμβο. Στόν τόπο τῆς συμπλοκῆς διακρίνονται ἀρκετοί τραυματίες διαδηλωταί, οἱ ὁποῖοι ἀπομακρύνονται μέ τήν βοήθεια συναδέλφων τους καί μεταφέρονται μέ ταξί καί ἄλλα περαστικά αὐτοκίνητα σέ διάφορες κλινικές, γιά παροχή πρώτων βοηθειῶν.

Κατά τήν δεύτερη ὑποχώρηση, μέρος τῶν διαδηλωτῶν, κατεβαίνει στόν Ἀρχαιολογικό χῶρο καί ἐφοδιάζεται μέ πέτρες. Ἄλλοι πάλι τρέχουν σέ οἰκοδομές τῆς περιοχῆς καί ἐφοδιάζονται μέ ξύλα καί τοῦβλα.

ΩΡΑ 12.10'. Οἱ διαδηλωταί ἀνασυντάσσονται στόν κόμβο τοῦ Ἰλισοῦ καί προχωροῦν πρός τήν ἀστυνομική δύναμη, ἀποφασισμένοι νά διασπάσουν τόν κλοιό καί νά φθάσουν στό Σύνταγμα. Συναντᾶνε ἀντίσταση. Ἔρχονται σῶμα πρός σῶμα μέ τούς ἀστυνομικούς καί ἡ σύγκρουση, πού ἐπακολουθεῖ εἶναι βιαιοτάτη. Οἱ διαδηλωταί, στή φάση αὐτή, ἐπιχειροῦν ἀντεπίθεση. Πολλοί, ἐξ αὐτῶν, λιθοβολοῦν τήν Ἀστυνομική δύναμη, ἐνῶ ἄλλοι χρησιμοποιοῦν ξύλα γιά τήν διάσπαση τοῦ τείχους. Ὕστερα ἀπό σκληρή μάχη, πού εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά τραυματισθοῦν πολλοί ἀστυνομικοί, ἡ ἀντίσταση κάμπτεται. Βροχή οἱ πέτρες. Οἱ ἀστυνομικοί, γιά νά ἀποφύγουν τόν κίνδυνο, τρέπονται πρός τήν λεωφόρο Συγγροῦ. Μένουν, ὁ διευθυντής τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καί ἄλλοι ἀξιωματικοί τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν καί τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἀναγκάζονται κι' αὐτοί νά ὑποχωρήσουν μερικά βήματα.

ΩΡΑ 12.20' Ἡ μᾶζα κινεῖται διά τῆς Ἀθανασίου Διάκου πρός τήν λεωφόρο Συγγροῦ. Ἐκεῖ, στή γωνία, ἔχει φθάσει καί ἀνώτατος ἀξιωματικός τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος παίρνει τό περίστροφο ἀστυφύλακος, πού βρίσκεται πλησίον του, καί πυροβολεῖ ἐπανειλημμένα — τέσσερις ἤ πέντε φορές — στόν ἀέρα.

Οἱ πυροβολισμοί ἀναχαιτίσαν τήν πορεία. Προκλήθη σύγχυση μεταξύ τῶν διαδηλωτῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπεχώρησαν πρός τόν κόμβο τοῦ Ἰλισοῦ.

Ἡ μᾶζα διεσπάσθη. Δημιουργήθηκαν ἀρκετές ὁμάδες διαδηλωτῶν. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν, πέρασε ἀπό τήν πλευρά τοῦ Καλυμβητηρίου καί κατώρθωσε νά φθάση στό Σύνταγμα. Στό Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου κατέθεσαν στέφανο καί ἔστησαν τήν Ἑλληνική σημαία. Λίγο ἀργότερα, διελύθησαν ἀπό ἀστυνομική δύναμη.

Μιά ἄλλη ὁμάδα κινήθηκε καί ἔκανε διαδήλωση στήν Ὁμόνοια. Κατευθύνθηκε, ὕστερα, πρός τήν ὁδόν Πατησίων, ὅπου καί διελύθη, κατόπιν ἐπεμβάσεως τῆς Ἀστυνομίας.

Μιά τρίτη ὁμάδα, ἔμεινε στόν κόμβο τοῦ Ἰλισοῦ καί κινήθηκε πρός τήν διασταύρωση τῶν ὁδῶν Καλλιρρόης καί Βαϋρδάχη. Ἐκεῖ, μέ μιά μεγάλη σωλῆνα ἀποχετεύσεως καί μέ γλάστρες, πού συγκέντρωσαν ἀπό τά γύρω σπίτια, ἐδημιούργησαν ὁδόφραγμα.

Λίγο ἀργότερα, ὅμως, διελύθησαν ἀπό ἀστυνομική δύναμη καί τά ἐπεισόδια ἔληξαν λίγο μετά τίς 1.30'.

Κατά τίς συγκρούσεις, ἐτραυματίσθησαν πολλοί ἀστυνομικοί, οἱ περισσότεροι ἀπό πέτρες, πού ἐρρίφθησαν, καθώς καί πολλοί πολίται. Ὁ ἀκριβής ἀριθμός τῶν τελευταίων δέν εἶναι γνωστός, γιατί οἱ τραυματίες σ' αὐτές τίς περιπτώσεις, ἀποφεύγουν τόν Σταθμό Πρώτων Βοηθειῶν, ἐπειδή φοβοῦνται τυχόν σύλληψή τους. Συνήθως, μεταβαίνουν σέ ἰδιωτικές κλινικές καί σέ διάφορους ἰατρούς, γιά τήν ἐπίδεση τῶν τραυμάτων τους.

Πάντως ἀπό τήν Ἀστυνομία ἀνεκοινώθη, ὅτι ἐτραυματίσθησαν:

32 ἀστυνομικοί καί 3 διαδηλωταί.

Ἀπό τούς 32 ἀστυνομικούς, οἱ δύο ἀξιωματικοί — ἕνας ἀστυνόμος καί ἕνας ὑπαστυνόμος — δύο ἀρχιφύλακες καί 28 ἀστυφύλακες. Σοβαρώτερα τραυματισμένοι εἶναι ὁ ἀστυνόμος κ. Φρύδας, διοικητής τοῦ Β' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος καί ὁ ἀστυφύλακας Δημήτριος Λαμπράκης. Καί οἱ δύο μετεφέρθησαν στό Ρυθμιστικό Κέντρο, ὅπου καί νοσηλεύονται.

Τά ὀνόματα τῶν τραυματιῶν, ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, εἶναι: Νικόλαος Κοντοσάρος, φοιτητής, Μαρία Τσάτρα, φοιτήτρια, καί Κωνσταντῖνος Ἀγᾶς, ἐτῶν 54.

Ὡστόσο, μεταξύ τῶν τραυματισθέντων πολιτῶν, ἀναφέρονται καί τά ὀνόματα δύο γυναικῶν δημοσιογράφων: Τῆς κ. Σούλας Ἀλεξανδροπούλου καί τῆς κ. Μαρίας Ζήκα.

Κατά τήν διάρκεια τῶν ἐπεισοδίων συνελήφθησαν 37 ἄτομα — ἄνδρες καί γυναῖκες. Οἱ συλληφθέντες ὡδηγήθηκαν στήν Γενική Ἀσφάλεια Ἀθηνῶν, ἀπ' ὅπου λίγο ἀργότερα οἱ 20 ἀφέθησαν ἐλεύθεροι, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι 17 κρατήθηκαν καί ἀπηγγέλθησαν ἐναντίον τους κατηγορίες.

Μεταξύ ἐκείνων, πού ἀφέθησαν ἐλεύθεροι, εἶναι καί ὁ τέως ἀντισμήναρχος κ. Παπαδονικολάκης, ὁ ὁποῖος ἀπεδείχθη ὅτι οὐδεμία σχέση εἶχε μέ τά ἐπεισόδια.

Ἀπό ἀστυνομική πηγή, ἔγιναν γνωστά τά ἑξῆς:

● Ἐντός τοῦ χώρου τοῦ Α' Νεκροταφείου Ἀθηνῶν περισυνελέγησαν ὑπό ἀστυνομικῶν τρύκ τῆς κινεζοφίλου ὀργανώσεως «Λαϊκή Ἀντίσταση».

● Μεταξύ τῶν ἄλλων, ἐθεάθησαν στήν περιοχή τοῦ Α' Νεκροταφείου πρώην βουλευταί καί στελέχη τῆς ΕΔΑ καθώς καί ἡγετικό στέλεχος τοῦ ΚΚΕ. Συγκεκριμένα, ἀναφέρθησαν τά ὀνόματα τῶν κ.κ. Η. Ἠλιοῦ, Λ. Κύρκου, Τάκη Μπενᾶ καί Χαράλαμπου Δρακόπουλου.

● Ἀπό πέτρα ἐπλήγη στό κεφάλι καί ὁ διευθυντής τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν κ. Λ. Χριστολουκᾶς, ὁ ὁποῖος ἀπέφυγε τόν τραυματισμό χάρη στό πηλήκιο.

● Στό σημεῖο τῆς ὁδοῦ Καλλιρρόης, ὅπου διαδηλωταί ἐτοποθέτησαν ὁδοφράγματα, ἐπενέβη ἀστυφύλαξ τῆς Τροχαίας, ὁ ὁποῖος ἐνδιαφερόταν γιά τήν κυκλοφορία τῶν ὀχημάτων, μέ ἀποτέλεσμα νά δεχθῆ ἐπίθεση καί νά τραυματισθῆ. Ἕνας ἐκ τῶν δραστῶν τῆς ἐπιθέσεως ἐναντίον τοῦ τροχονόμου συνελήφθη ὑπό ἄλλων ἀστυνομικῶν ὀργάνων πού ἔσπευσαν σέ βοήθεια τοῦ συναδέλφου τους.

● Οἱ διαδηλωταί προκάλεσαν μεγάλες ὑλικές ζημίες σέ ἀσυρματοφόρα αὐτοκίνητα, στά ὁποῖα ἔρριψαν πέτρες. Ἕνα ἀπό τά ἀσυρματοφόρα κατεστράφη.

● Ὁ ἀριθμός τῶν συγκεντρωθέντων ἐντός τοῦ Νεκροταφείου καί στούς γύρω χώρους ὑπελογίσθη σέ 4.000—5.000 ἄτομα.

Γιά τά προχθεσινά ἐπεισόδια τό ὑπουργεῖο Δημοσίας Τάξεως προέβη στήν παρακάτω ἀνακοίνωση:

«Περί τήν 11ην πρωϊνήν σήμερον εἰς τό Α' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν συνεκεντρώθησαν περί τάς 5.000 ἄτομα κατά τήν τέλεσιν ἐπιμνημοσύνου δεήσεως εἰς τόν τάφον τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου. Κατά τήν ἀποχώρησιν, ἀποσπασθεῖσαι ὁμάδες ἐξτρεμιστικῶν στοιχείων ἐξετράπησαν εἰς βιαίας ἐνεργείας ἐναντίον τῶν ἀστυνομικῶν δυνάμεων. Παρά τήν ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν πρόσκλησιν, γενομένην κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ παρισταμένου Εἰσαγγελέως καί ἐκπροσώπου τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ὅπως διαλυθοῦν ἡσύχως, οὗτοι ἐξηκολούθησαν τάς βιαιότητας, λιθοβολοῦντες τάς ἀστυνομικάς δυνάμεις. Ἀποτέλεσμα τῶν συγκρούσεων ὑπῆρξεν ὁ τραυματισμός ἀστυνομικῶν καί ἰδιωτῶν, διακομισθέντων εἰς διάφορα νοσοκομεῖα. Συνελήφθησαν 30 ἄτομα καί ἐξετάζεται ὁ βαθμός ἐνοχῆς ἑνός ἑκάστου ἐξ αὐτῶν διά τήν παραπομπήν των ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης».

Ὁ κ. Κοκκινόπουλος

Ὁ κ. Εὐτύχιος Κοκκινόπουλος, τέως πρύτανις τοῦ Πολυτεχνείου, σέ ἐπιστολή του, καταγγέλλει:

«Κυριακή 4 Νοεμβρίου, ὥρα 13.15 περίπου. Εὑρίσκομαι στήν πλατεῖα Βικτωρίας, στήν γωνία Χέϋδεν καί 3ης Σεπτεμβρίου, εἰς τό πεζοδρόμιον ἔμπρός ἀπό τό ζαχαροπλαστεῖον Perfect. Ἀναμένω τό πράσινον σῆμα διά νά διασχίσω τήν ὁδόν 3ης Σεπτεμβρίου καί νά μεταβῶ σπίτι μου, στήν ὁδόν Φερρῶν 28. Πρό ἐμοῦ, ἀναμένουσα φαίνεται τό πράσινον φῶς, εἶναι μία ἀρκετά πολυάριθμος ὁμάς ἀστυνομικῶν ἐν στολῇ καθώς καί ἄτομα τινά ἐν πολιτικῇ περιβολῇ. Ἀκριβῶς ὄπισθέν μου, εἰς τό στενόν πεζοδρόμιον, διέρχεται ἕνας νέος (πιθανῶς φοιτητής) πού κρατεῖ τό κεφάλι του καί στενάζει (εἶναι τραυματισμένος), ὑποβασταζόμενος ἀπό ἕναν ἀστυνομικόν ἐν στολῇ. Αἴφνης, καθώς διέρχεται ὁ τραυματίας νέος, ἕνας τῶν πρό ἐμοῦ ἀστυνομικῶν στρέφεται καί τοῦ καταφέρει ἕνα κτύπημα στό πρόσωπο. Ἐκφράζω, μέ ἠρεμίαν, τήν ἀντίθεσίν μου πρός τό συμβάν, λέγω κάτι σάν «.... βρέ παιδιά, δέν εἶναι σωστό, εἶναι τραυματίας». Δέχομαι τότε τήν ἐπίθεσιν ἑνός ἀστυνομικοῦ ἐν στολῇ καί ἑνός ἀτόμου ἐν πολιτικῇ περιβολῇ. Ὁ ἕνας μέ κτυπᾶ στό κεφάλι μέ τό χέρι του (φοροῦσα καπέλλο καί μέ ἐπροστάτευσε), ὁ ἄλλος μοῦ δίδει μία κλωτσιά εἰς τά ὀπίσθια. Ἀποπέμπομαι κακήν-κακῶς. «Φύγε, τό καλό πού σέ θέλω», μοῦ κραυγάζουν. Ἔφυγα πράγματι, λίαν ταραγμένος. Τί ἄλλο ἠμποροῦσα νά κάμω; Τά ὄργανα τῆς τάξεως ἦσαν ἐξαγριωμένα. Τά ἐφοβήθην. Μάρτυρας δέν ἔχω. Ὅλοι γύρω μου ἦσαν ἀστυνομικοί, ἐν στολῇ ἤ μή.

Ἐκ τῶν κτυπημάτων οὐδεμίαν σωματικήν βλάβην ὑπέστην. Ψυχικῶς ὅμως ἐτραυματίσθην βαθύτατα. Τήν ὥραν τοῦ ἐπεισοδίου δίδω μέ σχετικήν ἀκρίβειαν, διότι μετ' οὐ πολύ ἔφθασα σπίτι μου καί ἦτο ἡ ὥρα 13.30».

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Ἀριθ. Πρωτ. Δ.Σ. 66

Τό Γενικόν Νοσοκομεῖον Ἄργους, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 211)25.10.73 ἀποφάσεως Δ. Συμβουλίου αὐτοῦ, προκηρύσσει διαγωνισμόν διά τήν ἐπί 3ετεῖ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλήρωσιν κενωθησομένης θέσεως Δ)ντοῦ τοῦ Ἀκτινολογικοῦ Ἐργαστηρίου τήν 16.3.1974.

Ἡ πλήρωσις τῆς ἀνωτέρω θέσεως γενήσεται, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀπό 8.5.58 Β. Δ)τος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 434)60 καί 349)66 Β. Δ)των.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νά καταλάβωσι τήν ὡς ἄνω θέσιν δέον ὅπως ἐντός πεντήκοντα (50) ἡμερῶν ἀπό τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τόν ἡμερήσιον Ἀθηναϊκόν Τύπον, ὑποβάλωσιν εἰς τό Ὑπουργεῖον Κοινων. Ὑπηρεσιῶν (Δ)νσιν Ἰατρικῆς Ἀντιλήψεως) αἴτησιν μετά τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ἐν τοῖς ἀπό 8.5.58, ὑπ' ἀριθ. 434)60 καί ἀπό 10)20.2.53 Β. Δ)των.

Οὐδέν δικαιολογητικόν ἐμπροθέσμως ὑποβαλλόμενον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Πλείονες πληροφορίαι παρέχονται παρά τῆς Γραμματείας τοῦ Ἱδρύματος καθ' ἑκάστην καί κατά τάς ἐργασίμους ἡμέρας καί ὥρας (τηλ. 27.330).

Ἐν Ἄργει τῇ 30ῇ Ὀκτωβρίου 1973

Ὁ Πρόεδρος Δ. Συμβουλίου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΟΝΗΣ